

Zjazd Sekcji Dendrologicznej Polskiego Towarzystwa Botanicznego w Zielonej Górze

W dniach 22-24 czerwca 2006 roku odbył się w Zielonej Górze zjazd członków Sekcji Dendrologicznej Polskiego Towarzystwa Botanicznego zorganizowany przez Zarząd Sekcji wraz z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Zielonej Górze oraz Katedrą Botaniki Leśnej Akademii Rolniczej w Poznaniu, Fundacją „Zakłady Kórnickie” i Instytutem Dendrologii PAN w Kórniku.

Tematem konferencji naukowej, która odbyła się w budynku Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze, było „Bogactwo, różnorodność oraz ochrona dendroflory w parkach i lasach Zachodniej Polski”.

Uczestników Zjazdu i zaproszonych gości przywitał przewodniczący Zarządu Sekcji dr Tomasz Bojarczuk. Przypomniwał on zjazd, który odbywał się na tym samym terenie przed 41 laty, w czasie którego po parku mużakowskim oprowadzał obecny dziś na sali Władysław Bugała. Wspomniwał także, że równo 80 lat temu ukazał się we Lwowie pierwszy numer „Rocznika Dendrologicznego”, i podziękował wszystkim jego redaktorom. Następnie dyrektor Leszek Banach przedstawił specyfikę działalności i osiągnięcia Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych. W dalszej części sesji plenarnej prof. dr hab. Władysław Bugała przybliżył problemy powojennych poszukiwań cennych obiektów i kolekcji dendrologicznych na Ziemiach Zachodnich, dr Marek Maciantowicz przedstawił walory przyrodnicze Ziemi Lubuskiej, dr Władysław Danielewicz zapoznał obecnych z udziałem i rolą obcych gatunków drzew i krzewów we florze Polski Zachodniej, a prof. dr hab. Marek Siewniak zreferował, czym było „tworzywo dendrologiczne w rozwoju Parku Mużakowskiego”.

Po obiedzie, w trakcie sesji, której przewodniczył dr hab. Jakub Dolatowski, wygłoszono następujące referaty:

- dr inż. Marcin Kubus: Cedynia, Moryń i Trzcieńsko Zdrój – miasta o interesującym układzie przestrzennym, zabytkach i zadrzewieniu,
- mgr inż. Grzegorz Przybylski: Dendroflora wybranych Parków gminy Barlinek,
- mgr inż. Monika Drozdek: Zieleń rynków miast Środkowego Nadodrza w latach 1900-1945, wybrane przykłady,
- mgr inż. Agnieszka Szczecińska: Dendroflora parków i zadrzewień przyulicznych w Nowej Soli,
- mgr inż. Barbara Furmanik: Książę Hermann von Pückler i „Gramatyka drzew Parku Mużakowskiego”,
- dr hab. Urszula Nawrocka-Grzeškowiak, mgr inż. Michał Grzeškowiak: Rezerwaty cisowe na terenie Pomorza,
- dr inż. Dorota Marciszewska, dr inż. Jacek Adamczyk, dr hab. Jacek Zakrzewski: Drzewa biblijne w naturze i kulturze.

Przedstawiono także następujące plakaty konferencyjne:

- dr hab. Wanda Bacieczko, dr Jarosław Zieliński, mgr inż. Magdalena Klera: Dendroflora i rośliny zielne parku w Lubiatowie,
- dr inż. Przemysław Bąbalewski: Drzewa i krzewy miasta Łądek Zdrój,
- dr inż. Jacek Borowski: Drzewostan Parku Króla Pruskiego Fryderyka Wilhelma III w Mysłakowicach,
- inż. Piotr Czerwiński: Ogród dydaktyczny Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie – kolekcja ciekawych gatunków roślin parków i lasów,
- mgr inż. Hanna Grzeszczak-Nowak, dr hab. Tomasz Jan Nowak: Ochrona różnorodności genetycznej starych odmian czereśni z terenu Dolnego Śląska w Arboretum w Wojsławicach,
- dr Sylwia Jurzyk, dr Mariola Wróbel, Ewa Krukowska: Ochrona wymierającego jałowca pospolitego *Juniperus communis* ssp. *communis* w rezerwacie Wierzchocińskie Jałowce w Nadleśnictwie Damnica,
- dr Marcin Kubus, dr Krzysztof Wraga: Stan i zadrzewienie parków gminy i miasta Złocieniec,
- dr hab. Leszek Kucharski, Agnieszka Winnik: Dendroflora Cmentarza Starego w Łodzi,
- dr Maciej Kwiatkowski, mgr inż. Zofia Trębaczewska-Smutek: Wąwóz zimozielony w Ogrodzie Botanicznym UMCS w Lublinie,
- mgr Amelia Lewandowska, prof. dr hab. Adam Boratyński: Jarzab brekinia w rezerwacie Kawęczyńskie Brzęki,
- dr Szymon Łukasiewicz: Odbudowa zabytkowego parku w Ciążeniu – przykład udanej rewitalizacji kompleksu pałacowo-parkowego,
- mgr inż. Katarzyna Misiak: Stan zachowania zabytkowej zieleni na terenie gminy Przelewice,
- dr Grzegorz Nowak, dr Jarosław Zieliński: Platan klonolistny *Platanus xhispanica* ‘Acerifolia’ w Szczecinie,
- dr Małgorzata Nowakowska: Projekt zieleni dla drogi krajowej nr 3 w rejonie Parłówka (gmina Wolin) w województwie zachodniopomorskim,
- dr Narcyz Piórecki: Nowe odmiany derenia jadalnego,
- dr hab. Halina Ratyńska: Higrofilne zbiorowiska leśne okolic Zielonej Góry,
- dr Piotr Reda, dr Elżbieta Szopińska: Stary okaz *Calocedrus decurrens* Florin w Walimiu na Dolnym Śląsku
- Krzysztof M. Rostański: Internetowa Baza roślin IBRO – źródło popularnych informacji o roślinach ozdobnych,
- inż. Łucja Świłto: Zimozielone kaliny i możliwości ich uprawy w warunkach klimatycznych Pomorza Zachodniego,
- dr Wojciech Szwed, mgr inż. Małgorzata Hajdul: Dendroflora Zielonej Góry w badaniach przyrodniczych,
- mgr inż. Barbara Wilbrandt: Dendroflora Dalekiego Wschodu w Arboretum

UKW w Bydgoszczy

- mgr Grzegorz Wójcik: Miłorząb dwuklapowy (*Ginkgo biloba* L.) na terenie Wrocławia,
- mgr inż. Sylwia Zarębska: *Hamamelidaceae* w Arboretum w Rogowie, dr Jarosław Zieliński: Drzewa i krzewy parku w Dolsku gminy Dębno Lubuskie.

Uczestnicy zjazdu w Mużakowie (Fot. Piotr Banaszczak)

Ten pracowity dzień zakończył się uroczystą kolacją w restauracji znajdującej się na terenie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Drzonkowie.

Następnego dnia odbyła się na sesja terenowa, której trasa prowadziła z Drzonkowa przez Zatonie, Żagań, Iłowę Żagańską, do Łęknicy-Bad Muskau i Ośrodka Edukacji Przyrodniczej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Bory Lubuskie” w Jeziorach Wysokich. W rejonie Żagania uczestnicy zwiedzali miejsce gdzie w latach 1939-1945 znajdował jeniecki obóz dla lotników alianckich – Stalag Luft 3, skąd miała miejsce jedna z najstynniejszych ucieczek II Wojny Światowej. Trasa sesji wiodła dalej przez wspaniałe założenie, jakim jest zespół pałacowo-parkowy w Iłowie Żagańskiej, z ogrodem japońskim i olbrzymimi krzewami różaneczników. Zainteresowanie wzbudziła oglądana po drodze (1 km od Przewozu w pobliżu drogi do Piotrowa) ciekawostka dendrologiczna – „dwunożna sosna” – okaz sosny pospolitej o dwóch pniach, zróżnicowanych na wysokości około 3 metrów w jeden. Niewątpliwie najciekawszym ze zwiedzanych miejsc był jednak Park Mużakowski. Malowniczo położony w dolinie Nysy Łużyckiej, po obu stronach granicy polsko-niemieckiej, naturalistyczny park założony przez księcia Hermanna von Pücklera w latach 1815-1845 zajmuje obecnie powierzchnię 728 ha (522 ha po stronie polskiej). Jest on jednym z czołowych dzieł europejskiej sztuki ogrodowej XIX w. i w 2004 roku został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO, jako „arcydzieło geniuszu ludzkiego, wyjątkowy przykład europejskiego parku krajobrazowego,

który wywarł ogromny wpływ na europejską sztukę ogrodową i wyznaczył nowe tendencje w rozwoju architektury krajobrazu”. Ostatnim zwiedzonym miejscem był Leśny Kompleks Promocyjny „Bory Lubuskie”, gdzie uczestnicy mogli, po „wdrapaniu się” na wieżę widokową, obejrzeć okolice. Z okazji Zjazdu uroczyście posadzono pamiątkowy dąb (*Quercus petraea*).

Sesja terenowa zakończyła się ogniskiem zorganizowanym przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych.

W ostatnim dniu Zjazdu uczestnicy spacerując ulicami Zielonej Góry podziwiali zielen tego pięknego miasta. Szczególny zachwyty wzbudził rosnący w centrum miasta, przy pl. Bohaterów, piękny, zdrowy dąb węgierski o obwodzie pnia 382 cm i wysokości 22 m. Pożegnanie uczestników Zjazdu odbyło się w pięknej scenarii palmiarni w Zielonej Górze.

Członkowie Zarządu sekcji dziękują serdecznie za pomoc w organizacji Zjazdu Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze oraz oddziałowi terenowemu Krajowego Ośrodka Badań i Dokumentacji Zabytków za udostępnione materiały i oprowadzenie po parku Mużakowskim.

Ewa Jerzak
Ogród Botaniczny UAM w Poznaniu